

Statsunderstöd för projekt inom suicidprevention

Allmän beskrivning av understödet och bakgrund

Social- och hälsovårdsministeriet utlyser på nytt statsunderstöd för suicidprevention. Statsunderstöd kan beviljas kommuner, samkommuner och allmännyttiga samfund. Statsunderstöd kan beviljas allmännyttiga samfund om deras arbete har en nära anknytning till tjänsteeheterna inom den offentliga social- och hälsovården. I denna kompletterande ansökan kan statsunderstöd sökas för projekt som inte beviljades finansiering i motsvarande ansökan 2020. Vi uppskattar om det i projekten ingår sådant samarbete med intressentgrupper som främjar uppnående av målsättningarna.

Psykisk hälsa är mänskligt kapital som är viktigt såväl för individer som för samhället. I statsminister Sanna Marins regeringsprogram vill man utöka och skydda detta kapital även med åtgärder för suicidprevention.

Trots att antalet dödsfall genom självmord har halverats i Finland sedan 1990 kan man inte förvänta sig att denna positiva utveckling ska fortsätta utan åtgärder för suicidprevention. Avsikten med programmet för suicidprevention, som ingår i strategin för psykisk hälsa, är att förlänga och förbättra åtgärderna för att förhindra dödsfall genom självmord.

Som ett stöd för beredningen av programmet för suicidprevention gjordes det i samarbete med den rättsmedicinska verksamheten vid Institutet för hälsa och välfärd och dess informationssystem en utredning av självmorden i Finland åren 2016–2018. Om man jämför med resten av Finland var dödsfallen genom självmord enligt utredningen statistiskt betydligt vanligare i Länsi-Pohjas, Kajalands, Norra Savolax, Mellersta Finlands och Norra Österbottens sjukvårdsdistrikt, och suiciddödligheten var stor även i Östra Savolax, Södra Savolax och Satakuntas sjukvårdsdistrikt. Motsvarande regionala skillnader har iakttagits i Finland i flera årtionden. Det behövs regionalt riktade åtgärder för att förbättra situationen.

Strategin för psykisk hälsa som blev klar våren 2020 stöder uppnåendet av målsättningarna i regeringsprogrammet. Strategin innehåller prioriteringar för arbetet för mental hälsa i Finland fram till 2030. Genom detta statsunderstöd främjas uppnåendet av målsättningarna i strategins program för suicidprevention.

Som en del av verkställandet av strategin för psykisk hälsa och programmet för suicidprevention strävar man efter att förebygga självmord med de projekt som beviljas finansiering. I den här ansökan om statsunderstöd ingår även ansökningar som hänför sig till åtgärder med vilka man strävar efter att förebygga självmord i samband med undantagsförhållandena under covid-19-virusepidemin och som samtidigt skapar färdigheter till att förbereda sig för motsvarande situationer i framtiden. Finansiering kan sökas för följande åtgärdshelheter:

- Effektivisering av suicidpreventionen i de områden som har den högsta suiciddödligheten. Kommuner eller samkommuner i dessa regioner kan i sina projekt välja att genomföra åtgärder

som anges i programmet för suicidprevention, eller andra åtgärder av skäl som är motiverade och nödvändiga.

- Genomförande av åtgärdsförslag inom ramen för programmet för suicidprevention för en målgrupp som utvalts för projektet på välmotiverade grunder. Detta kan gälla **kultursensitiv utveckling, dvs. utveckling i enlighet med språket och kulturen, av det självmordsförebyggande arbetet gemensamt med representanter för urbefolkning, regnbågsbefolkningen och andra minoritetsgrupper**. Detta kan även gälla **en viss åldersgrupp, till exempel äldre personer**. Sökanden inom dessa projekt kan vara kommuner eller samkommuner och allmännyttiga samfund som har nära samarbete med dem, om de genomför projektet gemensamt med tjänsteenheter inom den offentliga social- och hälsovården.
- Effektivisering av **ibruktagandet av digitala metoder som främjar suicidprevention och psykisk hälsa för att hjälpa personer som löper risk att begå självmord**. Sökande inom dessa projekt kan vara kommuner eller samkommuner och allmännyttiga samfund, om de genomför projektet gemensamt med tjänsteenheter inom den offentliga social- och hälsovården.

I den här ansökan om statsunderstöd kan man ansöka om cirka 2,8 miljoner euro (moment 33.60.39. Utvecklande av servicestrukturen). Det är fråga om ett reservationsanslag som ska användas 2021 och 2022. Planen är att understöden som delas ut i denna kompletterande ansökan ska delas ut så att cirka 1,4 miljoner euro delas ut 2021 och 1,4 miljoner euro delas ut 2022. Understödet ansöks med en ansökan för två år, 2021–2022. Understödet beviljas för 2022 förutsatt att riksdagen i statsbudgeten fastställer det anslag som ligger till grund för understödet.

Maximibeloppet för beviljat statsunderstöd kan utgöra högst 80 procent av projektets stödberättigade kostnader.

Det understödsbelopp som beviljas för ett enskilt projekt beror på hur många projekt som godkänns och dessas projektplaner.

Förutsättningar för beviljande av statsunderstöd

På understödet tillämpas statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets förordning om statsunderstöd för utvecklingsprojekt inom social- och hälsovården åren 2020–2023 (13/2020).

Social- och hälsovårdsministeriet kan bevilja understöd endast om förutsättningarna för beviljande av understöd enligt statsunderstödslagen och förordningen uppfylls. Ministeriet beaktar de allmänna förutsättningarna också vid prövningen av understödets belopp.

I 2 § i förordningen 13/2020 finns bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av statsunderstöd:

- 1) projektet behövs för att ordna social- och hälsovården och det stöder utvecklandet och effektiviseringen av tjänster, spridningen av god praxis samt en reform av verksamhetsmetoderna,
- 2) projektet har fast anknytning till den offentliga social- och hälsovården,
- 3) de riksomfattande riktlinjerna för strukturreformen inom social- och hälsovården beaktas i projektet,
- 4) behövligt förvaltningsövergripande samarbete beaktas i projektet, och
- 5) projektet kan bedömas vara resultatrikt och det ska gå att utnyttja på bred basis.

Ansökan om statsunderstöd

Ansökningstiden börjar den 1 mars 2021 och går ut den 9 april 2021 klockan 16.15. Ansökningar som lämnas in för sent beaktas inte.

Ansökan om understöd ska lämnas in skriftligt i form av

- 1) ansökningsblanketten (bilaga 1), och utöver den ska sökanden även lämna in
- 2) projektplansblanketten (max 15 sidor) (bilaga 2)
- 3) projektets budgetblankett (bilaga 3)
- 4) kommunikationsplanen (bilaga 4)
- 5) blanketten över deltagande kommuner*

* Behövs om projektet har flera aktörer dvs. om en sökande tar med andra kommuner i projektarbetet. Det ska finnas en heltäckande beskrivning av samarbetet med organisationerna i projektplanen, och det ska finnas en beskrivning av projektplanen i projektplansblanketten.

Förutom sökanden ska även alla aktörer som deltar i genomförandet av projektet anges i ansökan och i separata budgetar. Som aktörer som deltar i genomförandet av projektet räknas aktörer till vilka understödet överförs eller som deltar i projektets självriskandel genom en arbetsinsats utan att understödet överförs.

Blanketterna finns i elektronisk form på adressen stm.fi/sv/blanketter-for-statsunderstod.

Ansökan med bilagor lämnas in elektroniskt till social- och hälsovårdsministeriet på adressen kirjaamo@stm.fi och samtidigt även till registratörskontoret vid Institutet för hälsa och välfärd på adressen kirjaamo@thl.fi. Rubricera e-postmeddelandet: "Statsunderstöd Suicidprevention, VN/10169/2020" och namnet på ert projekt.

Social- och hälsovårdsministeriet och Institutet för hälsa och välfärd bedömer projektansökningarna gemensamt. De sökande får skriftligt besked om beslutet.

Bedömning av ansökningar

Understöden beviljas baserat på prövning. Bedömningen och den inbördes jämförelsen av ansökningarna grundar sig på en helhetsbedömning där bland annat följande beaktas:

- Har projektaktören den nödvändiga kompetensen, erfarenheten och samarbetspartner för att genomföra projektet?
- Har man som grund för projektplanen använt tillräckliga analyser av nuläget och uppgifter till exempel om kommunens eller områdets verksamhetsstrukturer, invånarnas hälsa och välbefinnande eller funktionaliteten av samarbetet med intressentgrupperna?
- Har befintliga god praxis och utvärderade verksamhetsmodeller samt metoder som har visat sig vara verkningsfulla identifierats och utnyttjats med tanke på projektets målsättningar?

- Ger projektet mervärde till kommunernas arbete för suicidprevention?
- Har man i projektet beaktat experternas och invånarnas delaktighet under de olika faserna av projektet?
- Har man på ett tydligt och praktiskt sätt beskrivit projektets problem, målsättningar, åtgärder, resultat, effekter och mätare?
- Projektets kommunikationsplan, helhet och målinriktning.
- Beaktas konsekvenserna av covid-19-epidemin i projektet?

Institutet för hälsa och välfärd assisterar enligt ministeriets anvisningar i bedömningen av ansökningarna om statsunderstöd och i beredningen av beslut.

Tidsplan för projektprocessen

- Ansökningstiden är 1.3.2021–9.4.2021
- Ansökningsinfo den 17 mars 2021 (streamas via nätet)
- Social- och hälsovårdsministeriet fattar beslut om statsunderstöd under sommaren 2021
- Projekten inleds i början av hösten 2021
- Projektworkshoppar 2021–2022
- Slutseminarium om projekten hösten 2022

Rapportering av resultat och användningen av understödet

Det ska rapporteras om hur projektet framskrider i statsförvaltningens projektportfölj (hankesalkku.dvv.fi). Projekten ska också arbeta i tjänsten Innokylä och projektadministratören ansvarar för projektets arbete i Innokylä.

Mer information

Frågor om finansiering och behörighet att ansöka besvaras av Erja Koponen, specialsakkunnig, social- och hälsovårdsministeriet, e-post: erja.koponen@stm. Telefon 0295 163652

Institutet för hälsa och välfärd erbjuder projekten stöd i uppgifter som gäller beredning och genomförande.

Frågor om ansökningar besvaras vid Institutet för hälsa och välfärd av Timo Partonen, forskningsprofessor, e-post: timo.partonen@thl.fi. Tfn 0295 248859